

[Ulrich.]

Jeg føler mig forvisset om, at disse Fæstere før eller senere vil kræve deres Fæste afløst af den rene Ejendomsform, og det synes mig derfor ganske naturligt, at man aabner Adgang til, at dette kan ske.

Dette er, hvad vort Lovforslag i al sin Enkelthed og Sundhed indeholder, og jeg skal slutte min Forelæggelsestale med at udtale, at en forceret Udstykning og en derigennem stærkt forøget Produktion af forædlede Landbrugsprodukter anser vi for statsøkonomisk set ganske uforvarlig, og paa Baggrund af dette vort Synspunkt maa man se det forelagte Lovforslag. Den rene Ejendomsform anser vi for den eneste Brugsform indenfor Landbruget, der betinger Liv og Fremskridt, hvorfor vi ogsaa foreslaar udelukkende at holde os til denne Brugsform.

Med disse Ord skal jeg anbefale dette Lovforslag til Tingets Velvillie, idet jeg udtaler Haabet om, at man i den kommende Tid, da hele Jordproblemet skal behandles, maa arbejde sig hen til mere Sundhed paa dette Omraade, end der i Øjeblikket er.

Vesterager: Det Forslag til Lov om Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme, som jeg her paa Medforslagstilleres og egne Vegne har den Ære at forelægge for det høje Ting, har været fremsat saa ofte før og drøftet ved første Behandlinger, at jeg skal afholde mig fra at komme ind paa en Gentagelse af Lovforslagets Indhold.

Der har været spurgt fra forskellige Sider, om Forslaget vilde komme frem igen, thi Situationen er jo nu noget anderledes for Ædruelighedsarbejdet end forhen, og jeg maa derfor gøre et Par Bemærkninger i Anledning af, at Lovforslaget fremsættes paa ny.

Det kommer som et Forhandlingsgrundlag, og vi mener stadig, baade af Hensyn til Ædruelighedstilstanden i Folket i Almindelighed og af Hensyn til Drikkeriets sociale Følger, at der er Grund til at tage de i Lovforslaget nedlagte Tanker op til grundig Drøftelse. Vi er jo vant til at faa velvillige Tilsagn om Hjælp fra de skiftende Regeringer, men stort længere er vi ikke kommet. Nu haaber vi saa, at den højtærede Indenrigsminister vil vise sin Velvillie og Evne til Forhandling, saa det vil være muligt for os at komme et Stykke længere frem i denne Samling.

Der er jo ogsaa faldet Udtalelser fra den højtærede Statsminister, der kunde tyde paa, at han tænkte paa at tage Ædruelighedsarbejdet i sin Haand og føre det frem

ad en helt ny Linie. Jeg maa dog paa alle Forslagsstillernes Vegne sige, at selv om Forslagsstillerne er forhandlingsvillige, ønsker vi ikke paa nogen Maade at forhandle os ind i Statsmonopol for Spiritustilvirkning og Spiritushandel, da vi anser dette for et meget daarligt Slutresultat for Ædruelighedsarbejdet.

Der er i Tidens Løb fra enkelte Forbudstilhængere faldet saa skarpe Udtalelser mod anderledes tænkende, at det efter min Mening har virket unødigt irriterende. Nu er der slaaet om; jeg ved ikke saa nøje Grunden, men det er maaske, fordi der er set et Tegn, der blev tydet som „Departementschef“ — et Tegn, der dog senere blev noget mere utydeligt. Saa gik man ligesom over i en anden Linie, og jeg er ikke ganske klar over, i hvilken Retning man nu ønsker Udviklingen fortsat.

Paa den anden Side har vi Den personlige Frihed Værn, som jo synes mest at interessere sig for Kroafstemninger. Jeg beklager, at Udviklingen er gaaet i Retning af at faa to kæmpende Hære i et saa alvorligt Spørgsmaal som Ædruelighedsarbejdet. Jeg mindes en Forening; som desværre ikke eksisterer mere, men som arbejdede gennem en lang Aarrække, nemlig Samfundet til Ædruelighedens Fremme. Det gik frem ad helt andre Baner; det udrettede et virkeligt Oplysningsarbejde i populær-videnskabelig Retning. Jeg kan nævne en Mand som fhv. Overlæge ved Viborg Sindssygeanstalt Dr. Geill, som gennem en lang Aarrække redigerede et Tidsskrift og skrev mange populær-videnskabelige Afhandlinger om sine Erfaringer som Sindssygelæge og Nerve læge, og jeg kan nævne fra Kirkens og Filantropiens Side en Mand som afdøde Pastor Dalhoff ved Diakonissestiftelsen, og fra Forretningslivet en saa betydelig Mand som afdøde Grosserer Selgen Sthyr; der var med i dette Arbejde. Det var disse Folk; der i Virkeligheden var banebrydende herhjemme for Forsøget med Alkoholisters Helbredelse, og som paa mangfoldige Omraader gjorde en uhyre stor Indsats for Ædruelighedsarbejdet i Modsætning til det, Den personlige Friheds Værn nu synes at interessere sig for. Endelig har jo fhv. Medlem af dette høje Ting Højesteretsassagfører Heilesen gjort et uhyre stort Arbejde for Ædruelighedsagen.

Jeg tror derfor, at foruden de sociale og pædagogiske Lovforslag, vi nu maa tage op her i Tinget, vil ogsaa Ædrueligheds-spørgsmaalet have sin Berettigelse, og jeg tror, det vil have stor Betydning for Samfundets Udvikling, at vi baade af Hensyn